

TOIMENPIDEALOITE 4/2002 vp

Joukkoliikenteen valtakunnallinen lippu

Eduskunnalle

Kasvukeskukset ruuhkautuvat ja vetävät puoleensa opiskelijoita, työttömiä ja muita taloudellisesti heikommassa asemassa olevia ihmisiä. Samaan aikaan esimerkiksi asuntojen hintoihin ei ole päästy puuttumaan ja eri toimeentulokorvausten korotukset jäävät usein varsin pieniksi, jos niitä tehdään ollenkaan. Työhön tullaan esimerkiksi pääkaupunkiseudulla ja muissa suurissa kasvukeskuksissa yhä kauempaa. Tämä lisää ruuhkia, mikä edelleen lisää mm. onnettomuusriskiä ja tuo samalla yhä enemmän liikenteen päästöjä. Delfoi-paneelitutkimuksessa tulevaisuuden energiavalinnoista olisi asiantuntijoiden mukaan tärkeää vähentää kaupunkien keskustojen dieselajoneuvoliikennettä sekä rekkojen että henkilöautojen osalta. Tässä mm. sujuva joukkoliikenne on tärkeä osa yhteiskunnan toiminnan kehittämistä. Esimerkiksi oman auton käyttö jää yhä useammin taloudellistenkin syiden vuoksi mahdottomaksi. On myös järjetöntä ratkaista lisääntyvän liikenteen pulmaa yhä leveämmillä moottoriteillä kaupunkien keskustoihin saakka. Sen sijaan keinoja tuleekin hakea juuri mm. joukkoliikenteen kehittämisestä sekä etätyön lisäämisestä.

Kestävän kehityksen ja ihmisten työnsaannin vuoksi sujuvan ja edullisen joukkoliikenteen merkitys on oleellinen osa yhteiskunnan kehittymistä. Nykyinen liikennepolitiikka onkin ollut päätöksentekotasolla varsin autoilukeskeistä keskittyen hyvin usein tiemäärärahoihin, uusiin moottoriteihin, keskusteluun polttoaineen hinnasta, vanhojen autojen autoveroon ym. lähinnä henkilöautoliikenteen näkökulmiin. Näkökulmat

ovat tärkeitä, jotta mahdollisuudet toimeentulon hankkimiseen voidaan turvata eri puolilla Suomea ja eri ammateissa. Kuitenkin keskustelu joukkoliikenteestä on jäänyt lähinnä kyseenalaiseen VR:n lippu-uudistukseen sekä joukkoliikenteen lipun hintojen korottamiseen. Siksi onkin tulevaisuuden toimintaedellytysten varmistamiseksi eri ihmisryhmien osalta etsittävä massoille suunnattujen palvelujen kautta ratkaisuja, jotka tasapuolisesti edistävät mm. opiskelua ja työnsaantia edistämällä samalla kestävää kehitystä ja vähentämällä ilman saastumista.

Erityisesti kasvukeskusten ja niiden ympäristö kuntien kannalta on tärkeää turvata liikennevuorojen riittävä tiheys ja kattava liikenneverkko, jotta voidaan turvata myös kaupunkien ympäristökuntien investointien tehokas käyttöaste, etteivät rakennettavat asunnot jää tyhjiksi ja että mm. elinkeinoelämän toimintaedellytykset esim. työvoiman saatavuuden osalta voidaan turvata myös tulevaisuudessa, kun suuret ikäluokat siirtyvät vähitellen työelämästä.

Seutukuntayhteistyön lisääminen luo edelleen kysyntää rakenteille, jotka helpottavat konkreettisten palvelujen käytön tavoitettavuutta. Esimerkiksi opiskelijan pääsy erityisoppilaitokseen tai koululaisen pääsy erityisluokkaan toiseen kuntaan vaatii joukkoliikenteen kehittämistä. Tällä hetkellä liikenteen kehittäminen on tapahtunut kuitenkin kunkin alueen omin päätöksin ilman valtakunnallista näkökulmaa, vaikkakin usein päätöksenteko menee yli kuntarajojen esim. työssäkäyntialueiden määrittelyssä tai muissa ihmisten arkeen liittyvissä asioissa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, että joukkoliikenteeseen kehitetään yksi edullinen kertalippu, jota voi käyttää eri

puolilla Suomea turvataksemme joukkoliikenteen kehittämisen yli kuntarajojen taloudellisesti houkuttelevana vaihtoehtona henkilöautoliikenteelle.

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2002

Pertti Turtiainen /vas